

Savišvieta

2010 metų

*LIETUVOS
SUAUGUSIŲJŲ
ŠVIETIMO
ASOCIACIJOS
PERIODINIS
LEIDINYS*

Nr.2

Vilnius 2010

Turinys

Ižanginis žodis.....	3
Autoriai:	3
Rūta Čižauskaitė-Stanaitienė. Prsidėjo suaugusiųjų mokyklų akreditavimas	4
Birutė Baltutienė. Suaugusiųjų mokymas: idėjos, iniciatyvos, patirtis .	10
Daiva Križinauskaitė. Jūs mane nustebinote.....	15
Natalja Kimso, Vida Povilenskienė. Akredituota daigiafunkcinio Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro vidurinio ugdymo programa	19
Dangiras Kačinskas. Kėdainių SMC ruošiasi akreditacijai	25
Gintaras Jurkevičius. Progimnazija? Puiku!	27
Jolanta Čėponaitė. Ruošiamės akreditacijai	29
Birutė Perveneckienė. Siekis – būti suaugusiųjų gimnazija.....	32

Ižanginis žodis

Švietimo ir mokslo ministrui 2010 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-238 patvirtinus suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos (suaugusiųjų mokykloje) akreditacijos kriterijų požymius ir vertinimą, pradėtas vykdyti suaugusiųjų vidurinių mokyklų ir centrų akreditavimas.

Šis „Savišvietos“ numeris skiriamas aptarti suaugusiųjų vidurinių mokyklų ir centrų akreditavimo aktualijoms.

Leidinį parengė LSŠA valdybos narė, Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro direktorė Natalja Kimso.

Autoriai:

Birutė Baltutienė. Akmenės suaugusiųjų mokymo centro direktorė.

Birutė Perveneckienė. Vilniaus „Židinio“ suaugusiųjų vidurinės mokyklos direktorė

Daiva Križinauskaitė Klaipėdos Salio Šemerio suaugusiųjų vidurinės mokyklos direktorė.

Dangiras Kačinskas. Kėdainių suaugusiųjų mokymo centro direktorius.

Gintaras Jurkevičius. Vilniaus G. Petkevičaitės - Bitės suaugusiųjų mokymo centro direktorius.

Jolanta Čeponaitė. Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų vidurinės mokyklos direktorė.

Natalja Kimso. Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro direktorė.

Rūta Čižauskaitė-Stanaitienė. Švietimo ir mokslo ministerijos Akademinio mobilumo ir tęstinio mokymo skyriaus vyriausioji specialistė.

Vida Povilenskienė. Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Rūta Čižauskaitė-Stanaitienė. Prsidėjo suaugusiųjų mokyklų akreditavimas

Švietimo ir mokslo ministrui 2010 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-238 patvirtinus suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos (suaugusiųjų mokykloje) akreditacijos kriterijų požymius ir vertinimą, pradėtas vykdyti suaugusiųjų vidurinių mokyklų ir centrų akreditavimas. Šių įstaigų įgyvendinama vidurinio ugdymo programa vertinama tiek pagal visoms bendrojo lavinimo mokykloms taikomus kriterijus ir požymius, tiek pagal specifinius suaugusiųjų mokykloms. Akreditacijos tikslas – visiems mokiniams užtikrinti kokybiškas sąlygas įgyti vidurinį išsilavinimą

Mokyklos gali gauti balų už vykdomas neformaliojo švietimo programas bendrųjų gebėjimų plėtros srityje, sudarytas galimybes asmenims pasirinkti lanksčias mokymosi formas, teikiamą vaikų priežiūros pagalbą mokymosi metu, turimus suaugusiųjų mokymuisi reikalingus vadovėlius. Planuojama vertinti andragogų kompetencijas, jų tobulinimą, andragoginių metodų taikymą suaugusiųjų ugdymo procese. Mažinat reikalavimus klasių komplektų skaičiui, didinamas suaugusiųjų švietimo prieinamumas.

Atsižvelgiant į suaugusiųjų mokymosi ypatumus, nustatyti adekvatūs reikalavimai mokinių mokymosi sėkmingumui ir pasiekimams įvertinti. Mokyklos skatinamos siekti kuo mažesnio mokymąsi nutraukusių ar paliktų kartoti programą mokinių skaičiaus, tačiau pripažįstama, kad tam tikra jų dalis (apie 10 proc.) gali atidėti mokymąsi dėl svarbių asmeninių ar darbo priežasčių. Vidurinį išsilavinimą įgijusių asmenų, išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis taip pat lyginama tarp suaugusiųjų mokyklų. Suaugusieji besimokantieji skatinami dalyvauti šalies, rajono ir tarptautinėse mokomųjų dalykų olimpiadose, konkursuose, projektuose.

Suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos akreditacijos kriterijų požymiai ir vertinimas, aktualiausi suaugusiųjų mokykloms¹.

¹ Čia pateikiami tik atskiri kriterijų požymiai, todėl visų balų suskaičiuoti negalima. Privalomai vykdomi kriterijai-1, pasiekimų ir mokymosi sėkmingumo balai-21; minimalus privalomas balų skaičius-14; galimų taškų skaičius-180; minimalus privalomas taškų skaičius – 120. Visą Ugdymo programų akreditacijos kriterijų ir jos vykdymo tvarkos aprašą galite paskaityti sekdami nuorodą http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366066&p_query=&p_tr2=

Krite- rijaus nr.	Kriterijai ir jų požymiai	Vertė Balai
1	11–12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumas ir pasiekimai.	
1.1	Paskutinių trejų mokslo metų 11–12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumo pokyčiai.	15
1.1.1	Pamokų lankomumo pokyčiai.	3
	Per trejus mokslo metus praleistų pamokų, tenkančių vidutiniškai 1 mokiniui, skaičius sumažėjo ne mažiau kaip 10 proc.	3
1.1.2	Mokinių pažangumo pokyčiai.	3
	Trejų mokslo metų vidutinis pažangumo rodiklis buvo ne žemesnis kaip 90 proc.	3
	Trejų mokslo metų vidutinis pažangumo rodiklis buvo ne žemesnis kaip 85 proc.	2
	Trejų mokslo metų vidutinis pažangumo rodiklis buvo ne žemesnis nei 80 proc.	1
1.1.3	Paliktų kartoti programą mokinių skaičiaus pokyčiai.	3
	Per trejus mokslo metus paliktų kartoti programą mokinių skaičius sumažėjo ne mažiau kaip 10 proc.	3
1.1.4	Mokinių, nutraukusių mokymąsi (neperėjusių į kitas (kito tipo) mokyklas), skaičiaus kitimas.	3
	Iškritusiųjų dalis per trejus mokslo metus mažėjo. Paskutiniais mokslo metais mokymąsi nutraukusių 11–12 klasių mokinių dalis sumažėjo ne mažiau kaip 10 proc., neįskaičiuojant mokinių, išvykusių į užsienį ar atidėjusių mokymąsi dėl darbo bei svarbių asmeninių priežasčių.	3
	Per paskutinius trejus mokslo metus mokymąsi nutraukusių 11–12 klasių mokinių dalis sumažėjo, neįskaičiuojant mokinių, išvykusių į užsienį ar atidėjusių mokymąsi dėl darbo bei svarbių asmeninių priežasčių.	2
	Per paskutinius trejus mokslo metus mokymąsi nutraukusių 11–12 klasių mokinių dalis nedidėjo, neįskaičiuojant mokinių, išvykusių į užsienį ar atidėjusių mokymąsi dėl darbo bei svarbių asmeninių priežasčių.	1

1.1.5	Dalyvavusiųjų olimpiadose, konkursuose, projektuose laimėjimai.	3
	Per trejus mokslo metus mokiniai kasmet dalyvavo šalies ar tarptautinėse mokomųjų dalykų olimpiadose, konkursuose, projektuose ar sporto varžybose.	3
	Per trejus mokslo metus mokiniai kasmet dalyvavo miesto (raiono) ar apskrities mokomųjų dalykų olimpiadose, konkursuose, projektuose ar sporto varžybose.	2
	Per trejus mokslo metus mokiniai bent kartą dalyvavo miesto (raiono) mokomųjų dalykų olimpiadose, konkursuose, projektuose ar sporto varžybose.	1
1.2	Paskutinių trejų mokslo metų abiturientų pasiekimai lyginant su savivaldybės teritorijoje esančių mokyklų abiturientų pasiekimų vidurkiais (profesinių ir suaugusiųjų mokyklų – su šalies profesinių ar suaugusiųjų mokyklų abiturientų pasiekimų vidurkiais. Specialiųjų mokyklų abiturientų pasiekimai nelyginami su kitų mokyklų abiturientų pasiekimais).	6
1.2.1	Igijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų dalis nuo baigusiujų vidurinio ugdymo programą (neskaičiuojant mokinių, kurie mokėsi pagal specialiųjų poreikių mokiniams pritaikytas programas).	3
	Igijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų dalis dvejus metus viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų, igijusių vidurinį išsilavinimą, dalį.	3
	Igijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų dalis vienerius metus viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų, igijusių vidurinį išsilavinimą, dalį.	2
	Igijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų dalis trejus metus išliko tokia pati, atitiko šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų, igijusių vidurinį išsilavinimą, dalį (galima paklaida iki 3 proc.).	1
1.2.2	Išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis nuo laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus.	3
	Dvejus metus išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis (proc.) viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalį.	3

	Vienerius metus išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis (proc.) viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalį.	2
	Paskutinius trejus metus išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis (proc.) atitiko šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalį (galima paklaida iki 3 proc.).	1
2	Pedagoginių darbuotojų pasirengimas dirbti pagal vidurinio ugdymo programą.	
2.1	Mokyklos direktoriaus, pavaduotojų ugdymui, skyrių vedėjų, pagal vidurinio ugdymo programą mokančių mokytojų, bibliotekininkų išsilavinimas ir kvalifikacija leidžia sėkmingai įgyvendinti vidurinio ugdymo programą.	19
	Mokyklos direktorius, jo pavaduotojai ugdymui, ugdymo skyriaus vedėjas turi aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą, mokytojo/andragogo kvalifikaciją.	3
	Dalykų mokytojai turi aukštąjį išsilavinimą, mokytojo/andragogo kvalifikaciją.	3
	Mokytojai/andragogai naudoja informacines komunikacijos technologijas ugdymo procese.	3
2.2	Mokyklos direktorius, pavaduotojai ugdymui, skyrių vedėjai, pagal vidurinio ugdymo programą mokantys mokytojai nuolat tobulina savo kvalifikaciją.	9
	Metodinio darbo mokykloje kryptys atitinka mokyklos veiklos tikslus ir uždavinius, metodinių grupių veikla orientuota į mokytojų/andragogų bendradarbiavimą, andragoginių kompetencijų tobulinimą.	3
3	Racionaliai sudaromos mokinių klasės, grupės ir tvarkaraštis.	

3.1	Miesto savivaldybės ar rajono savivaldybės centro bendrojo lavinimo mokykloje sukomplektuotos ne mažiau kaip trys vienuoliktosios klasės, kuriose mokosi ne mažiau kaip 75 mokiniai, nutrauktas mokinių priėmimas mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos I dalį arba vykdoma pagrindinio ugdymo programos II dalis ir vidurinio ugdymo programa; gyvenvietės, miesto bendrojo lavinimo mokykloje, jei ji yra viena valstybine lietuvių ar kita mokomąja kalba teikianti vidurinio ugdymo programą, suaugusiųjų mokykloje – sukomplektuotos ne mažiau kaip dvi vienuoliktosios klasės.	Pri- valo- mas
3.3	Sudaromas mokiniams palankus pamokų tvarkaraštis.	8
	Savaitinių pamokų skaičius kiekvienam mokiniui neviršija maksimalaus ir nėra mažesnis už minimalų, nustatytą Bendruosiuose ugdymo planuose (išskyrus besimokančius savarankiškai).	2
4	Ugdymo turinio ir formų pasirinkimo galimybės.	
4.2	Įvairių mokymosi poreikių mokiniams sudaromos galimybės mokytis pagal pasirinktą mokymosi turinį ir formas.	18
	Vykdomos suaugusiųjų neformaliojo švietimo programos, padedančios plėtoti asmenų bendruosius gebėjimus.	3
	Suaugusieji gali pasirinkti lanksčias mokymosi formas – neakivaizdinį, modulinį, savarankišką ar nuotolinį mokymąsi.	3
4.3	Mokytojai taiko aktyviuosius mokymo ir mokymosi metodus, racionaliai bei veiksmingai naudojamas mokinių mokymosi laikas.	11
	Ugdymo procese tikslingai taikomi andragoginiai mokymo(si) metodai.	3
	Mokytojai/andragogai su mokiniais aptaria mokymosi uždavinius, supažindina su pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijais, remdamiesi jais planuoja vertinimą ugdymo procese.	3
6	Ugdymo proceso aprūpinimas.	
6.1	Sukurta mokinius ir mokytojus bendradarbiauti skatinanti, ugdymo turiniui bei procesui tinkama mokymo(si) aplinka.	19

	Bibliotekinių darbo vietos kompiuterizuotos, skaitykloje įrengta ne mažiau kaip 10 darbo vietų mokiniams ir mokytojams mokytis, ne mažiau kaip 4–6 darbo vietos yra kompiuterizuotos. Kompiuteriai sujungti į tinklą, biblioteka ir skaitykla aprūpintos organizacine technika.	3
	Mokykloje pakankamai vadovėlių ir suaugusiųjų ugdymo procesui reikalingos literatūros (programinės, metodinės, informacinės, mokslo populiariosios, andragoginės).	3

2010 m. rugsėjo 9 d. Švietimu ir mokslo ministro įsakymu Nr. 1513 pakeitus vidurinio ugdymo programos akreditacijos tvarką, akreditacijos procesas tampa paprastesniu mokykloms, kuriose atliktas išorės auditas. Jeigu mokykla vykdo privalomus akreditacijos kriterijus, turi privalomą 11–12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumo ir pasiekimų balų skaičių, visų veiklos sričių kokybę įvertinta ne žemiau kaip antru lygiu, išskyrus atskirų sričių temas („Bendrasis ugdymo organizavimas“, „Pagalba planuojant karjerą“, „Personalo valdymas“), tai atitikties kitiems akreditacijos kriterijams nebereikės vertinti.

Tikimasi, kad akreditavimo procesas paskatins suaugusiųjų švietimo institucijas įsivertinti ir tobulinti teikiamų švietimo paslaugų kokybę, padės užtikrinti suaugusiųjų švietimo tęstinumą.

Birutė Baltutienė. Suaugusiųjų mokymas: idėjos, iniciatyvos, patirtis

Kiekvienas rugsėjo pirmosios skambutis į Akmenės rajono savivaldybės suaugusiųjų mokymo centrą sukviečia vis daugiau mokinių. Šiomet vidurinio išsilavinimo siekiančius savo mokinius Centras pasitiks pasipuošęs gimnazijos statusu.

Centro - modernios, nuolat besimokančios ir tobulėjančios, atviros pozityviai kaitai institucijos, vykdoma vidurinio ugdymo programa buvo akredituota 2010 m. birželio 23 d. Nr. V-983 Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo ministro įsakymu.

Pagal šiuo metu Lietuvoje vykstančią Švietimo reformą iki 2012 metų vidurinių mokyklų turėtų nelikti. Jų vietą užims gimnazijos ir pagrindinės mokyklos. Kas laukia mūsų Centro? Kokia jo ateitis? Šiuos ir panašius klausimus ėmė kelti Centro administracija ir mokytojai jau prieš kelerius metus. Po entuziastingų diskusijų, svarstymų, pamąstymų buvo padaryta išvada, kad Centras, siekiantis užtikrinti ugdymo proceso kokybę ir mokymosi tęstinumą, privalo ruoštis pertvarkai. Žinojome, kad yra silpnesnių vietų, todėl stengėmės jas ištaisyti. Akreditacija skatino Centro vadovus ir mokytojus tobulinti kvalifikacinius gebėjimus, gerinti materialinę bazę vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo kokybei garantuoti.

Centro bendruomenė, aktyviai dalyvavusi įvairiuose projektuose, įtemptai dirbusi įprastą pedagoginį darbą, labai apsidžiaugė sužinojusi, kad Akmenės rajono savivaldybės suaugusiųjų mokymo centras įtrauktas į šalies centrų vidurinio ugdymo programos akreditacijos sąrašą. Centras akreditacijos komisijai pateikė šias įstaigos darbo rodiklius už trejus praėjusius metus.

Diagrama Nr. 1

Diagrama Nr. 2

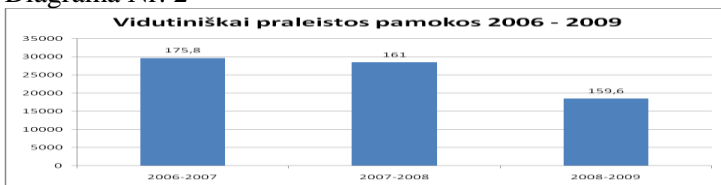

Diagrama Nr. 3

Per paskutinius trejus mokslo metus Centro mokiniai kasmet dalyvavo šalies konkursuose. 2007 – 2008 m. Lietuvos suaugusiųjų mokymo įstaigų mokinių konkurse „Noriu-kuriu“ Centro mokinys tapo konkurso laimėtoju. Centro 11-12 klasių mokiniai kasmet dalyvavo mokomosiose olimpiadose, konkursuose, sporto varžybose, dailės kūrinių parodose. Šis kriterijus buvo įvertintas taip pat maksimaliu balų skaičiumi.

Galima tik pasidžiaugti, kad dvejus metus įgijusių vidurinį išsilavinimą mokinių dalis viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų mokinių, įgijusių išsilavinimą, dalį (2006-2007 m. m. ji buvo – 90,9 proc., 2008-2009 m. m. – 87,8 proc.). 2006-2007 m. m. išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis (83, 3 proc.) viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalį (73,1 proc., diagrama Nr. 4).

Diagrama Nr. 4

Centre dirba tinkamą išsilavinimą ir kvalifikaciją turintys pedagoginiai darbuotojai, kurie sėkmingai įgyvendina vidurinio ugdymo programą. Visi mokytojai moka naudotis informacinėmis technologijomis ir, vykdydami nuotolinį – neakivaizdinį mokymą, naudoja kompiuterinę MOODLE programą, rengia mokomąją medžiagą, sėkmingai naudojami interaktyviai lenta, veikia vidinis kompiuterių tinklas.

Centro bibliotekoje įdiegta informacinė sistema „MOBIS“, pagal kurią nuo 2009 m. pradėta vykdyti knygų apskaita. Centro bendruomenė džiaugiasi vis praturtinama, pagal „Mokyklų aprūpinimo standartą“ aprūpinta reikiama technine įranga biblioteka – skaitykla.

Centre didelis dėmesys skiriamas kvalifikacijos tobulinimo formų ir metodų kaitai, pažangių iniciatyvų diegimui. Pedagoginiai darbuotojai nuolat skatinami atnaujinti, praplėsti žinias, gebėjimus ir juos aktyviai taikyti praktinėje veikloje. Maksimaliu balu buvo įvertintos Centro administracijos pastangos tirti kvalifikacijos tobulinimo ir saviugdų poreikius, skatinti pažangias idėjas ir sudaryti tinkamas sąlygas pedagogų kompetencijų tobulinimui. Daug pagiriamųjų žodžių sulaukė dalykų mokytojų ir klasių vadovų metodinių grupių veiklų, kurių tikslas – tobulinti profesines kompetencijas, darbo kokybę, keičiantis geria patirtimi, naujausia metodine bei dalykine informacija.

Centro administracija stengiasi sudaryti kuo palankesnes ir patrauklesnes mokymosi sąlygas. Centro mokiniai turi pakankamai galimybių prasmingai veiklai per „langus“, kurių nėra daug: galimybė leisti laisvą laiką skaitykloje, kurioje įrengta pakankamai kompiuterizuotų darbo vietos, sportuoti sporto salėje, žaisti stalo tenisą fojė. Mokiniais, dėl profesinių ar šeimyninių įsipareigojimų, finansinių sunkumų ar nepasitikėjimo savimi negalintiems kasdien atvykti į

Centrą galima pasirinkti tinkamiausią jiems mokymosi formą. Nuo 2005 m. Centre veikia besimokančių tėvų mažamečių vaikų užimtumo ir priežiūros klubas „Bitutė“. Susidarius nenumatytoms aplinkybėms ir atvykus mokytis su mažamečiu vaiku, jų užimtumą rūpinasi bibliotekos darbuotojas.

Centre yra ugdomas kritinis mąstymas ir atsakomybė už savo veiksmus, gebėjimai, skatinantys atsisakyti žalingų įpročių, puoselėjamos sveiko gyvenimo nuostatos. Mokslo metų pabaigoje adaptacijos problemų turinčių mokinių kūrybiškumui plėtoti organizuojamos kūrybinės stovyklos – plenerai „Vaikas–mokytojas–medis“. Centre daug dėmesio skiriama socialinei kompetencijai ugdyti. Centre vykdomų projektų „Mokymosi formų ir programų priartinimas prie skirtingų suaugusiųjų grupių poreikių“ (2005-2008 m.), „Neformaliojo jaunimo ir suaugusiųjų švietimo paslaugų plėtra Kelmės, Joniškio ir Akmenės rajonuose“ (2006-2008 m.), „Inovatyvių mokymo/si metodų plėtra ir pilietiškumo ugdymas suaugusiųjų švietime“ (2009-2011 m.), „Perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo programų įgyvendinimas siekiant padidinti įsidarbinimo galimybes Akmenės rajone“ tikslai yra pilietiškumo, verslumo ugdymas, bendravimo pagrindų suteikimas, motyvacijos mokytis skatinimas, „iškritusių“ iš švietimo sistemos gražinimas, įsidarbinimo galimybių didinimas, siekiama supažindinti su aktyvaus mokymosi formomis, su naujomis kultūromis akcentuojant šalių savitumą ir bendrumą.

Iškilius mokymosi sunkumams, mokiniai visada gali gauti papildomos individualios pagalbos iš mokytojo jiems patogiu laiku. Mokymas ir mokymasis planuojamas atsižvelgiant į mokinių pasiekimus. Tai vyksta sistemingai, vadovaujantis įvairiapuse apie mokinių pasiekimus gaunama informacija.

Akreditacijos komisijos nariai ne tik vertino mokyklos veiklą, bet ir nuoširdžiai dalijosi patyrimu, negailėjo vertingų patarimų ateičiai. Mokinių skaičius, jų paruošimo lygis, pedagogų kvalifikacija ir kiti akreditacijai būtini kriterijai buvo įvykdyti, todėl sulaukėme teigiamo vertintojų atsakymo.

Akreditacija – tai puiki proga iš esmės peržiūrėti nuveiktus darbus, patikrinti jų kokybę, ištaisyti trūkumus ir išbandyti Centro bendruomenės vieningumą, siekiant išsikeltų tikslų. Esame dėkingi principingiems, puikiai savo darbą išmanantiems akreditavimo

ekspertams, mums tai labai naudinga pamoka. Kolegoms, nusprendusiems siekti vidurinio ugdymo programos akreditavimo, patariame atlikti paskutinių trijų metų veiklos analizę ir, jei jos rezultatai pozityvūs, nebeabejoti, nelaukti ir drąsiai siekti norimo tikslo. Po akreditacijos visa bendruomenė geriau supranta, kaip dirbo ir ilgam išmokstama dirbti „kaip reikia“.

Nuo 2010 m. rugsėjo 1 d. galime džiaugtis ir didžiuotis intensyviu ir aktyviu darbu pelnytu įvertinimu – vidurinio ugdymo programos akreditavimu, atveriančiu kelią į sėkmingą tolesnę Centro veiklą.

Daiva Križinauskaitė. Jūs mane nustebinate...

Reikia turėti šviesos su savimi, iš savęs, kad šviestum visiems ant kelio stovintiems, kad jie išvydę patys rastų šviesos savyje ir eitų savo keliu. Greitai minėsimieji 65 - erius veiklos metus mokykla ta šviesa ir šiluma dalijasi su žmonėmis, ieškančiais savo gyvenimo kelio.

2010 metai – dar vieni darbingi ir kūrybingi metai, sutelkę Klaipėdos Salio Šemerio suaugusiųjų vidurinės mokyklos bendruomenę prasmingam tikslui – vidurinio ugdymo programos akreditacijai, kurios vertinimas buvo atliktas 2010 m. gegužės 3 – 7 dienomis.

Akreditacija – tai bendrai ir tuo pačiu kiekvieno atskirai gyvenimo mokykloje atkarpėlė. Tai tarsi mažytė mūsų kasdienybė, pro akis praslydusių įvykių, datų, darbų, pastebėjimų, nuogaštavimų ir ieškojimų antologija.

Ilgai prisiminsime šį laikotarpį. Nepamirštami liko ir švietimo ir mokslo ministerijos vyriausiosios specialistės Salomėjos Gongapševienės žodžiai, kai ji apibendrina pirmos dienos mokykloje įspūdžius: „Jūs mane nustebinate...“ Ir tai buvo pats geriausias įvertinimas. O nustebinti turėjome kuo: sutvarkyta mokykla (ką tik pasibaigė patalpų remontas, vykdytas pagal projektą „Suaugusiųjų švietimo institucijų modernizavimas“), estetiška aplinka, aukšta mokyklos bendruomenės kultūra, puikiai įrengtais mokomaisiais kabinetais, kompiuterizuotomis darbo vietomis, nesumeluotu nuoširdumu ir atsidavimu atliekamam darbui.

Įkvėpimo šiems darbams teikė glaudus bendruomenės narių ryšys ir tikslingai organizuota veikla. Besiruošdami akreditacijai ir patys įvertinome daug ką naujai, daug ką kitaip. Kaip ir daugelis, analizavome akreditacijos kriterijus, išklausėme kvalifikacijos kėlimo kursus, sėmėmės gerosios patirties iš ką tik akredituotų Klaipėdos H. Zudermano ir „Aukuro“ gimnazijų, atlikome įvairius tyrimus, siekėme dar kartą išsiaiškinti, ką turime geriausio ir kokios mūsų probleminės sritys.

Mokyklos privalumai: mokykla – besimokanti organizacija, kryptinga ir atsidavusi bendruomenės narių veikla, organizuotas komandinis darbas, veiksminga pedagoginė, socialinė, specialioji ir informacinė pagalba mokiniui, geri valstybinių brandos egzaminų rezultatai (lyginant su šalies suaugusiųjų švietimo įstaigomis), ilgalaikių

tradicijų puoselėjimas, geras mokyklos mikroklimatas, specialiųjų poreikių mokinių (kurčiųjų) integracija, tikslinga partnerystė su Klaipėdos miesto savivaldybės švietimo skyriumi. Mokyklos vadovas ir mokytojai skleidžia gerą patirtį šalyje, apskrityje ir mieste, organizuodami respublikines konferencijas, skaitydami pranešimus, rengdami autorines programas, dalyvaudami įvairiuose projektuose ir metodinėse parodose.

Mūsų, ko gero, ir kitų suaugusiųjų švietimo bendruomenių problema – neaktyvi mokinių veikla ir pamokų lankomumas. Dėl susiformavusių nuostatų, per didelio užimtumo, šeimyninių rūpesčių, interesų nesuderinamumo sudėtinga įtraukti mokinius į aktyvią bendruomenės veiklą.

Mokyklos pedagogai, sudarė grupes kiekvienai vidurinio ugdymo programos akreditacijos sričiai ir vykdė vidinę akreditaciją – patitikrinti, kaip jie atitinka keliamus reikalavimus.

2010 m. balandžio 19 d. sulaukėme vertinimo grupės iš Klaipėdos apskrities, kuri įvertino pirmą suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos akreditacijos kriterijų „11-12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumas ir pasiekimai“. Mokykla surinko 18 balų iš 21 galimo, reikalingo akreditacijai pradėti. Vienas geriausių buvo mokinių pažangumo rodiklis (lentelė Nr. 1).

Lentelė Nr.1. Mokinių pažangumas ir kurso kartojimas (11- 12 kl.)

2006–2007 m. m. pabaiga				2007–2008 m. m. pabaiga				2008–2009 m. m. pabaiga				Iš viso per 3 metus				
Mokinių skaičius	Paliktų kartoti kursą mok. sk.	Pažangių mokinių sk.	Pažangumas proc.	Mokinių skaičius	Paliktų kartoti kursą mok. sk.	Pažangių mokinių sk.	Pažangumas proc.	Mokinių skaičius	Paliktų kartoti kursą mok. sk.	Pažangių mokinių sk.	Pažangumas proc.	Mokėsi mokinių	Paliktų kartoti kursą mok. sk.	Pažangių mokinių sk.	Pažangumas proc.	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
286	-	270	94,4	245	-	229	93,5	271	-	253	93,4	802	-	752	93,8	

Atvykusi dirbti į mokyklą vertinimo grupė jos vykdomą vidurinio ugdymo programą vertino jau ir pagal visus kitus kriterijus. Penki akreditavimo ekspertai dirbo penkias dienas: ne tik nagrinėjo dokumentus - atliko vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo

įvertinimą pagal akreditavimo kriterijų požymius, - bet ir aktyviai bendravo su mokyklos bendruomene.

Klaipėdos Salio Šemerio suaugusiųjų vidurinė mokykla surinko 152 taškus iš 180 galimų taškų skaičiaus. Maksimumą taškų mokykla surinko iš 3, 5 ir 8 kriterijų, labai gerai buvo įvertinti 2 ir 4 kriterijai: mokykloje užtikrinamos ugdymo turinio ir formų pasirinkimo galimybės, teikiama veiksminga pedagoginė, specialioji pedagoginė, socialinė ir informacinė pagalba mokiniui. Labai gerai įvertinta biblioteka, kuri aprūpinta visomis reikalingomis priemonėmis, turinti 10 vietų skaityklą, 4 vietas darbui su kompiuteriais. Mokykla turi gražią patirtį vykdydama mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą – organizuoja metodines konferencijas.

Mokykloje didelis dėmesys kreipiamas ir mokytojų kvalifikacijai. Aukštąjį išsilavinimą turi 100 proc. pedagogų, 96 proc. mokytojų yra dalyko specialistai. Visi dirbantys mokytojai yra įgiję andragogikos pagrindus įvairiuose seminaruose.

Be akademinų rodiklių, mokykla gali didžiuotis ir kitais laimėjimais. Juk į suaugusiųjų mokyklas dažniausiai ateina turintys karčią patirtį mokiniai. Nelengva pamatuoti, kad tu prakalbinai tą, kuris

buvo užgožtas, kad atrado save tas, kuris buvo „nurašytas“, kad pradėjo šypsotis tas, kuris slėpėsi kompiutyje...

Mokykla, kaip ir religija, turi tarnauti žmogui, ir vienyti be galo skirtingus – mokinius, mokytojus, bendruomenę. Kartu su vienybe, gauname ir galimybę mėginti suprasti kitokius. Tai kelias į priekį, kuriuo reikėtų eiti ir vesti kitus. Tikiu, kad juo ir eisime...Jau einame.

Reikia turėti šviesos su savimi, iš savęs, kad šviestum visiems ant kelio stovintiems...

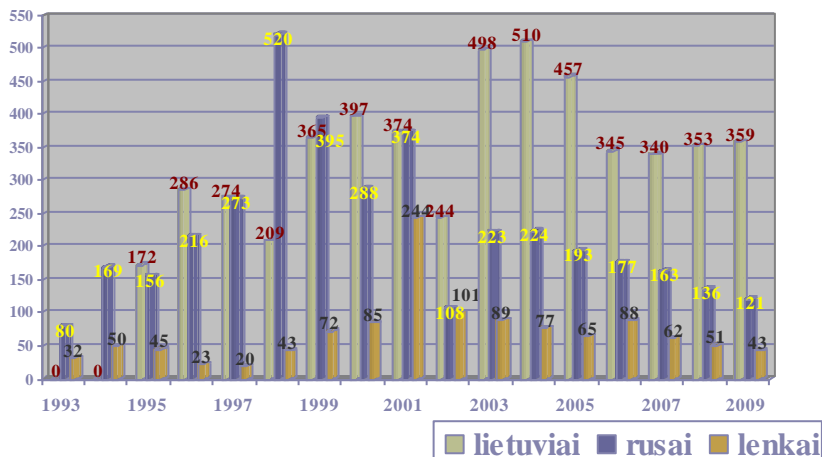
Natalja Kimso, Vida Povilenskienė. Akredituota daugiafunkcinio Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro vidurinio ugdymo programa

1990 metais Lietuvai atgavus nepriklausomybę pradėta kurti šiuolaikiška suaugusiųjų švietimo sistema. Vyko struktūrinė švietimo sistemos pertvarka, leidusi žmogui bet kuriuo metu tęsti mokymąsi visą gyvenimą. Steigėsi įvairūs suaugusiųjų švietimo padaliniai. Suaugusiųjų formalusis ir neformalusis švietimas turėjo tapti mobiliu, greitai prisitaikančiu prie lavinimosi ir savišvietos poreikių, padedančiu įgyti bendrąjį vidurinį išsilavinimą arba jo dalį, papildyti, atnaujinti jau turimą. Vystant formalųjį ir neformalųjį švietimą svarbi vieta tenka suaugusiųjų mokymo centrams.

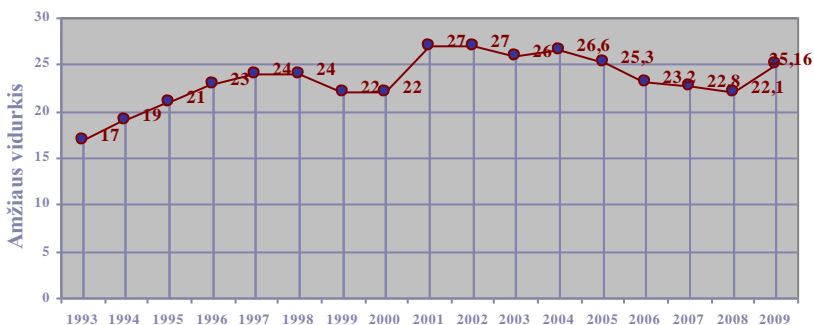
1993 metais buvo įkurtas Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras (VSMC). Tai moderni, teikianti formalųjį ir neformalųjį išsilavinimą suaugusiųjų švietimo institucija, kurioje gali mokytis kiekvienas, sulaukęs 18-os metų ir pareiškęs norą Lietuvos Respublikos ar užsienio šalies pilietis. Plečiama besimokančiųjų galimybė adaptuotis sparčiai kintančiame gyvenime, socialinių santykių aplinkoje. Centre taikomi nauji mokymosi metodai, padedantys įgyti žinių, mokėjimų, įgūdžių. Siūlome įvairias mokymosi formas (stacionarią, neakivaizdinę ir savarankiškąją), taikome nuoseklųjį, modulinį (anglų kalbos, rusų kalbos, lenkų kalbos, lietuvių (valstybinės) kalbos, informacinių technologijų ir dailės) mokymosi būdą.

Sumaniai vadovaujami LR ŠMM, vykdydami nurodymus bei atsižvelgdami į vis kintančius poreikius ir planingai vykdydami numatytą VSMC strategiją nuolat siekėme svarbiausio tikslo – tapti daugiafunkciniu centru su gimnazijos klasėmis. Tikslą pasiekėme. LR ŠMM ministro 2010 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-599 VSMC vykdoma suaugusiųjų vidurinio ugdymo programa akredituota. Tapome pirmuoju Lietuvoje suaugusiųjų mokymo centru – trikalbe gimnazija, kurioje mokosi įvairaus amžiaus asmenys.

Mokinių skaičius pagal kalbas

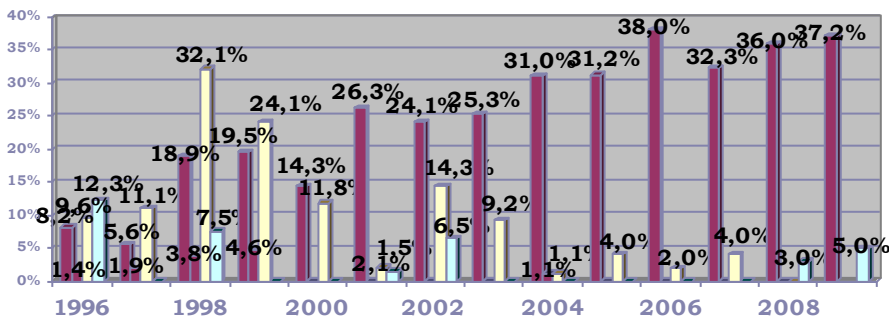
Mokinių amžiaus vidurkis

VSMC įgijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų dalis, nuo baigusiujų vidurinio ugdymo programą, dvejus metus viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, dalį. Dvejus metus išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis, nuo laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus, taip pat viršijo šalies suaugusiųjų mokyklų abiturientų išlaikytų valstybinių brandos

egzaminų dalį. Didžiuojamės šiais skaičiais, savo veikla ir pasiekimais. Besimokantieji mokosi gerai, laiko valstybinius egzaminus, kartu su mokytojais planuoja tolimesnę karjerą, stoja į šalies ir užsienio mokymo institucijas.

Tolimesnė abiturientų veikla

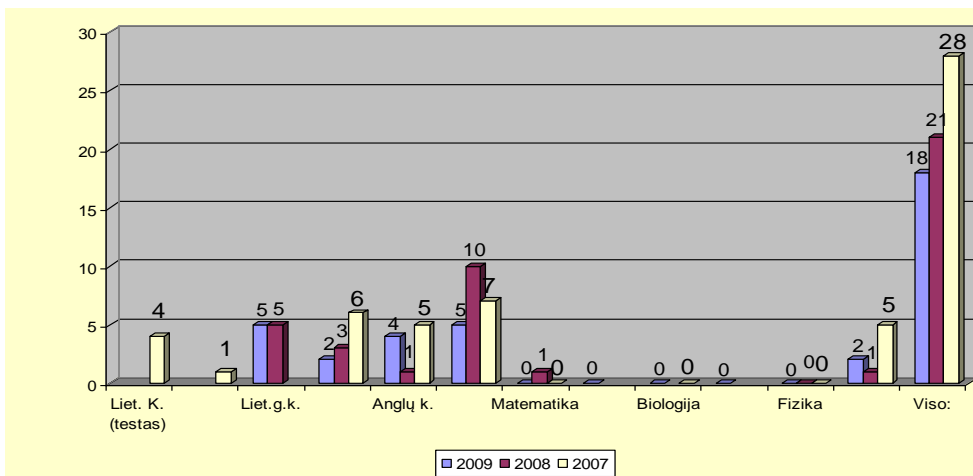
■ Mokosi aukštesniosiose mokyklose

■ Mokosi užsienyje

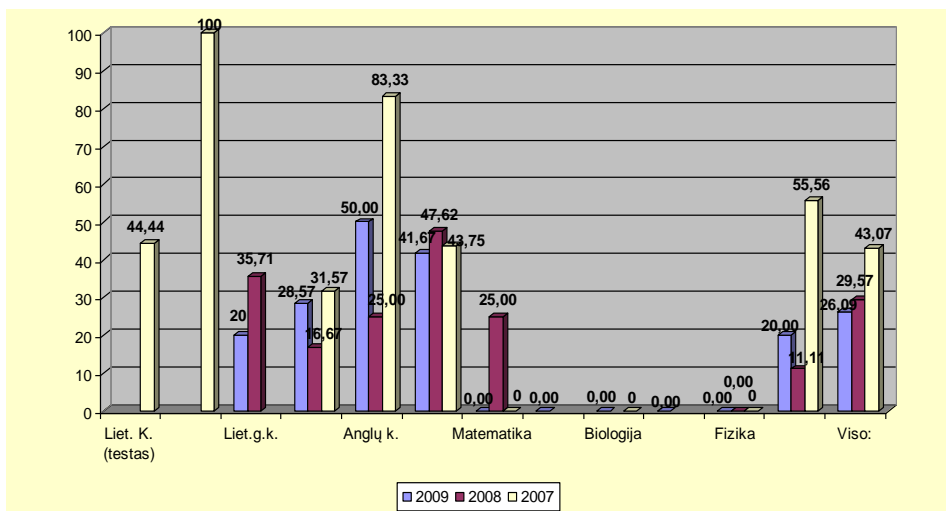
□ Mokosi aukštesniosiose mokyklose (iki 2008 m.)

□ Mokosi profesinėse mokyklose

Valstybinių egzaminų 50-100 balų įvertinimai

50-100 balų įvertinimais išlaikytų valstybinių brandos egzaminų dalis nuo laikytų valstybinių brandos egzaminų

Atsižvelgus į VSMC tikslus ir uždavinius (veiksmingos besimokančiųjų kuravimo ir pagalbos teikimo sistemos sukūrimas; vidurinio ugdymo programos lankstumo ir pasirinkimo galimybių didinimas; pamokos kokybės gerinimas; mokinių mokymosi motyvacijos stiprinimas ir kt.) bei strateginį prioritetą (mokymąsi bendradarbiaujant), nustatomi andragogų kvalifikacijos tobulinimo poreikiai ir prioritetai.

Mokytojai vykdo metodikos ir didaktikos gerosios patirties sklaidą centre, savivaldybėje, šalies ir tarptautiniu lygmeniu, organizuoja atviras integruotas pamokas miesto mastu, skaito pranešimus centro metodinėse grupėse, miesto ar šalies seminaruose, konferencijose bei analizuoja kvalifikacijos tobulinimo renginių medžiagą.

Metodinę veiklą koordinuoja centro metodinė taryba, kurios veikla grindžiama profesinio atsinaujinimo, mokytojų saviugdų, pedagoginio bendradarbiavimo, gerosios patirties sklaidos principais. Metodinės tarybos veiklos prioritetai – ugdymo individualizavimas ir aktyvaus mokymosi organizavimo formos, orientuotos į andragoginių

kompetencijų tobulinimą, centro strateginį prioritetą – mokymąsi bendradarbiaujant.

Laukiamas VSMC veiklos rezultatas siejamas su ugdymo sistemos, užtikrinančios vidurinio ugdymo programos lankstumą ir pasirinkimo galimybes, formavimu, centro atnaujinimu ir ugdymo aplinkos gerinimu, besimokančiųjų mokymosi ir socialinių kompetencijų, pamokos kokybės kėlimu, mokinių mokymosi ir lankomumo motyvacijos stiprinimu, metodinės ir didaktinės patirties sklaida.

Mokiniamis teikiama psichologo pagalba. VSMC veikia konsultantų taryba, kuri atsakinga už besimokančiųjų konsultavimą, individualių ugdymo planų sudarymą, orientuotą į tolesnio mokymosi kryptis, ugdymo proceso organizavimą. Sudarytos sąlygos naudotis PIT-u, mokiniai gali konsultuotis su socialiniu pedagogu. Bendruomenė apie mokyklos veiklą informuojama mokyklos laikraštyje „Aspirinas“. Centro bibliotekoje įdiegta informacinė sistema „MOBIS“. Visi kompiuteriai sujungti į vidinį tinklą, veikia bevielio interneto ryšys. Informacija apie institucijos veiklą skelbiama VSMC tinklapyje <http://www.vsmc.lt>.

VSMC bendradarbiauja su aukštosiomis mokyklomis, yra sudarytos bendradarbiavimo sutartys su: VŠĮ Socialinių mokslų kolegijos Vilniaus filialu, Vilniaus kooperacijos kolegija, Vilniaus teisės ir verslo kolegija, VU Tarptautinio verslo mokykla. Centras bendradarbiauja ir organizuoja besimokančiųjų susitikimus su Vilniaus darbo biržos, Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos, VŠĮ Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centro darbuotojais, kurie supažindina bendruomenę su darbo rinkos pokyčiais, perspektyvomis, teikia informaciją apie paklausias profesijas. Bendradarbiaujama su kitais Lietuvos suaugusiųjų mokymo centrais ir mokyklomis.

Auga centro andragogų kompetencija, didėja jų kvalifikacija. Ieškome naujų mokymosi metodų, taikome lanksčias mokymosi formas. Mokosi centro vadovas ir mokytojai. Taip skatiname vieni kitus tobulėti, o bendruomenės narius - mokyti. Esame įsitikinę, kad žinių ar patirties monopolis nepriklauso niekam, todėl mokome kitus ir mokomės patys.

Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras, norėdamas tapti realiai naudingas artimiausioje aplinkoje, steigia įvairius klubus, būrelius,

studijas, organizuojami renginiai ne vien bendruomenės nariams, bet ir rajono, kuriame esame, gyventojams.

Mąstydami apie savo ateitį žinome, kad būsimė naudingi, nes kuriame iš esmės naują centrą, padedantį suaugusiems prisitaikyti prie greitai besikeičiančio gyvenimo.

Dangiras Kačinskas. Kėdainių SMC ruošiasi akreditacijai

Kėdainių suaugusiųjų mokymo centras nuo 2009 metų pradėjo ruošti vidurinio ugdymo programos akreditacijai, kuri numatyta vykdyti 2011 metų rudenį. Akreditavimo tikslas – visiems besimokantiems užtikrinti kokybiškas sąlygas įgyti vidurinį išsilavinimą. Akreditacija, atliekama viešai pagal visiems vienodus nustatytus kriterijus, skatina švietimo įstaigų vadovus ir mokytojus tobulinti kvalifikacinius gebėjimus, o įstaigas ir jų steigėjus – sukurti materialinę bazę vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo kokybei garantuoti. Akreditavus visas mokyklas, šalyje bus sukurtas visiems mokiniams vienodą kokybę užtikrinantis akredituotų mokyklų tinklas.

Centro bendruomenė įvertino pasiekimus pagal akreditacijos kriterijus ir numatė būtinus atlikti darbus bei prognozes. Direktorius įsakymu buvo sudaryta darbo grupė, kuri įpareigota koordinuoti pasiruošimą vidurinio ugdymo programos akreditacijai. Andragogų kolektyvas aktyviai tobulino kvalifikaciją, Centre vyko daug seminarų. 2009-2010 mokslo metais lankėmės Akmenės rajono savivaldybės suaugusiųjų mokymo centre, Klaipėdos Salio Šemerio suaugusiųjų mokymo centre bei Vilniaus suaugusiųjų mokymo centre, kur susipažinome su akreditacijos vykdymu. Šių dalykinių susitikimų metu išryškėjo stipriosios ir tobulintinos Centro veiklos pusės besiruošiant akreditacijai. Kėdainių SMC administracijos atstovai konsultavosi su Švietimo ir mokslo ministerijos specialistais dėl sėkmingo pasiruošimo vidurinio ugdymo programos akreditacijai. Visa to išdavoje buvo parengtas pasiruošimo akreditacijai planas. Vadovauodamiesi tuo planu kryptingai ruošiamės vidurinio ugdymo programos akreditacijai.

Vienas iš kriterijų, pagal kurį mes tobuliname institucijos veiklą, geriname materialinę bazę – pagalba mokiniams. Kokios problemos buvo ir ką gi mes nuveikėme?

Per devynerius veiklos metus išryškėjo, kad norint sudaryti palankias sąlygas suaugusiems mokytis, reikalinga ne tik juos pakviesti mokytis, bet ir teikti tam tikrą pagalbą.

Ilgą laiką mes neteikėme socialinio pedagogo, psichologo paslaugų. Atlikus įvairias apklausas ir tyrimus paaiškėjo, kad šių specialistų paslaugas būtina teikti, tačiau šių specialistų mes neturėjome.

Kaip išsprendėme šią problemą? Psichologo paslaugų teikimą mes organizavome panaudodami nebiudžetines lėšas. Sudarėme paslaugų sutartį su patyrusiu psichologu, kuris pagal mūsų poreikius atvyksta į Centrą teikti savo paslaugas. Socialinį pedagogą įdarbinome steigėjui padidinus mums maksimalų leistiną etatų skaičių. Šiuos pokyčius labai gerai įvertino Centro besimokantieji.

Dar viena išryškėjusi problema, tai sąlygų sudarymas besimokantiesiems, turintiems mažamečių vaikų. Per apklausas, kalbant su mokiniais nutraukančiais mokymąsi, paaiškėjo, kad nemaža jų dalis negali mokytis dėl šeimyninių aplinkybių. Viena iš tų šeimyninių aplinkybių – neturėjimas kur palikti savo mažamečių vaikų. Centro taryba, administracija sutarė, kad šią problemą būtų galima išspręsti įrengus intucijoje vaiko kambarį. Panaudojus nebiudžetines ir rėmėjų lėšas buvo įrengtas vaiko kambarys ir aprūpintas baldais bei žaislais. Tai pat buvo paskirtas žmogus, kuris pamokų metu prižiūri besimokančiųjų vaikus. Tai sudarė geresnes galimybes mokytis asmenims turintiems vaikų.

Kadangi užsiėmimai vyksta po pietų ir vakarais, daugelis besimokančiųjų į juos atvyksta tiesiai po darbo. Dėl to jiems įrengtas poilsio kambarys, kuriame sudarytos sąlygos išsivirti arbatos, pasišildyti maistą.

Šie žingsniai leido ryškiai pagerinti lankomumą, sudarė sąlygas besimokantiesiems siekti užsibrėžto tikslo – įgyti vidurinį išsilavinimą, lankyti neformalaus suaugusiųjų švietimo užsiėmimus.

Jau dabar, besiruošdami vidurinio ugdymo programos akreditacijai, mes įžvelgiame tam tikrą jos naudą. Visų pirma, kiekvienas bendruomenės narys pradeda suvokti kokiame lygmenyje jis dirba. Pamatėme ir matome savo veiklos teigiamas ir tobulintas puses, besiruošdami generuojame naujas idėjas ir planus. Tikime, kad pasiruošimo procesas ir pati akreditacija leis Centrui sustiprėti, pagerinti savo veiklą ir įvaizdį.

Gintaras Jurkevičius. Progimnazija? Puiku!

Vilniaus Gabrielės Petkevičaitės–Bitės suaugusiųjų mokymo centras (toliau - mokymo centras) jau pradeda 17-us mokslo metus. Ugdymo įstaiga turi galias suaugusiųjų mokymo tradicijas. Mokymo centras nuolat plečiasi, keičiasi, taikosi prie šiandienos iššūkių. Sudaroma „antroji galimybė“ suaugusiems įgyti pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą, plėtoti jų bendrąsias kompetencijas ir mokytis visą gyvenimą.

Mokymo centre bendrąjį išsilavinimą galima įgyti nuosekliajau arba moduliniu būdu, mokantis savarankiškai, stacionaria arba neakivaizdine mokymosi forma. Itin didelio susidomėjimo susilaukia mokymasis neakivaizdine mokymosi forma ir konsultacijos nuotoliniu būdu. Taip pat atidarytos modulinio mokymo grupės ir klasės, kuriose siūloma mokytis lietuvių (valstybinės) kalbos, užsienio kalbų ir kompiuterinio raštingumo bei kitų dalykų pagal modulinio mokymo programas.

Modulinis mokymas per 16 metų tapo viena stipriausių mokymo centre vystomų veiklų. Šio mokymo būdo sėkmės paslaptis ta, jog suaugusieji, norintys gilinti žinias ar įgyti naujų kompetencijų, mokymosi tempą, lygį ir laiką gali pasirinkti patys. Mokymo centre itin paklausūs anglų kalbos moduliai, kadangi jų mokoma pagal populiarią Danijoje taikomą suaugusiųjų mokymo metodiką.

Moduliniu būdu mokymo centre besimokantieji anksčiau daugiausia pageidavo gilinti užsienio kalbų ir informacinių technologijų žinias, šiuo metu populiarėja menų, kūno kultūros, technologijų ir choreografijos moduliai.

Į ugdymo procesą įsitraukia ir žmonės su judėjimo negalia, kuriems pritaikytos mokymo centro patalpos. Siekiant sumažinti socialinę atskirtį judėjimo negalią turintys žmonės mokomi darbo su kompiuteriu pagrindų, siuvimo ir modeliavimo, užsienio kalbų, kitų modulių.

Tęsimas respublikinis projektas „Vidurinis išsilavinimas nuotoliniu būdu“, skirtas neįgaliems žmonėms. Projekto partneris – Lietuvos žmonių su negalia sąjunga, kuri globoja mokinius bei aprūpina juos kompiuterine įranga, reikalinga mokymuisi. Mokiniai atvyksta į mokymo centrą kelis kartus per metus laikyti įskaitų, o mokinius, kurie

mokosi įvairiose Lietuvos vietose, nuotoliniu būdu konsultuoja mokymo centro mokytojai. Pageidaujantys gali atvykti konsultuotis ir į mokymo centrą.

Mokymo centras duoda impulsą ir naujai - neformaliai - žmonių su stuburo pažeidimais veiklai. Neįgalieji gali būti neįgaliųjų teatro „Naujasis teatras“ nariais, įsitraukti į popchoro ir kitą veiklą.

Mokymo centro bendruomenės narių komandos dalyvauja ir tarptautiniuose projektuose, kuriuose turi galimybę bendradarbiauti, keliauti, užmegzti naujas pažintis, gilinti kalbines kompetencijas. Informaciją apie projektus galima rasti mokymo centro interneto svetainėje www.bitescentras.vilnius.lm.lt.

Ypatingas dėmesys mokymo centre skiriamas ne tik formaliojo, bet ir neformaliojo švietimo plėtrai. Siūloma įgyti socialinių įgūdžių, sveikos gyvensenos pagrindų, šeimos biudžeto planavimo ir vadybos žinių, kviečiama mokytis keramikos, meninės fotografijos, mezgimo, drabužių dizaino ir siuvimo technologijų, vėlimo pagrindų, dailės terapijos ir dar daug dalykų, kurie reikalingi šiuolaikiniame pasaulyje.

Centro bendruomenės nariai džiaugiasi galimybe šokti, dainuoti, sportuoti, organizuoti ir dalyvauti tradicinėse bendruomenės šventėse. Mokymo centras turi savo atributiką – vėliavą, himną, emblemą. Mokymo centre įprasminas G. Petkevičaitės-Bitės atminimas: atidarytas muziejus, atidengtas bareljefas ir biustas. Veiklą atspindi mokymo centro laikraštis „Avilio kronika“. Daug mokinių sulaukia moderni skaitykla ir biblioteka.

Centro bendruomenė palaiko ryšius su Žirmūnų seniūnija bei joje įsikūrusiu senjorų klubu. Sėkmingai bendradarbiaujama su Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija, tarptautiniais švietimo fondais bei suaugusiųjų švietimo institucijomis Lietuvoje ir užsienyje.

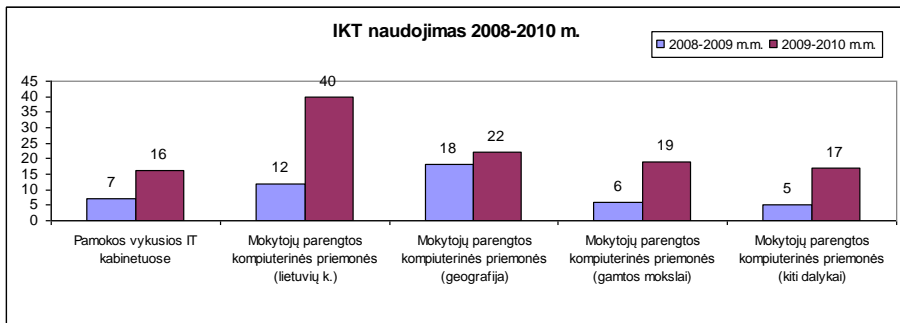
Centras – atviras mokslo ir kultūros židinyss visiems suaugusiems, norintiems sveikai, įdomiai ir prasmingai gyventi. Bendruomenė, vykdydama plačią veiklą, nutarė siekti progimnazijos statuso, atsižvelgiant į besimokančiųjų pageidavimus bei kitų mieste veikiančių suaugusiųjų mokyklų ir centrų pasiūlą.

Jolanta Čėponaitė. Ruošiamės akreditacijai

Prieš keletą metų Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų vidurinėje mokykloje mąstydami apie suaugusiųjų mokyklų vidurinio ugdymo programų akreditaciją, galvojome, kad tai neįmanoma. Daugiau gilindamiesi į akreditacijos dokumentus bei sulaukę 2010 m. vasario 22 d. LR ŠMM įsakymu Nr. V-238 patvirtintų **Suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos (suaugusiųjų mokykloje) akreditacijos kriterijų požymių ir vertinimo supratome, kad mūsų mintys apie akreditaciją įgauna pakankamai materialų kūną.**

Pradžia kaip visada sunki. Pirmiausia, didelė dalis mokyklos bendruomenės stengėsi kuo geriau susipažinti su akreditacijos aprašu bei visais jo pakeitimais. Dokumentai buvo aptarti mokytojų tarybos posėdyje, metodinėse grupėse. Labai svarbu į ruošimosi akreditacijai procesą įtraukti kuo daugiau bendruomenės. Mokytojas turi suvokti, kad po sėkmingos akreditacijos jis taps *gimnazijos* mokytoju. Atidžiai išnagrinėję suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos akreditacijos kriterijų požymius ir vertinimą, nusprendėme pasidalinti į 8 darbo grupes (tiek yra sričių) ir pirmiausia patiems įsivertinti esamą mokyklos situaciją. Patys mokytojai pamatė, kad daugelyje sričių galime patobulėti kryptingai ir tikslingai dirbdami.

Ugdomajame procese labai svarbus medžiagos naujoviškumas, vaizdumas – tai pabrėžė ir tyrime dalyvavę mokiniai, ir mokytojai. Mokykloje buvo nuspręsta didesnę dėmesį kreipti į IKT taikymą ir naudojimą. Kompiuterinių technologijų kabinete buvo vedamos matematikos, geografijos, fizikos pamokos. Mokykla papildomai įsigijo multimedijos projektorius bei stacionariai įrengė trijuose dalykiniuose kabinetuose. Kokiame kabinete įrengti projektorius, padėjo nustatyti konkursas, kuriame galėjo dalyvauti visi mokytojai, pateikę išsamius motyvacinius prašymus. Kiti mokytojai gali pasinaudoti projektoriais, įrengtais skaitykloje bei aktų salėje, bei mobiliu projektoriumi. Aktyvūs ir kūrybingi lietuvių kalbos, geografijos, fizikos, matematikos, etikos mokytojai parengė pateiktis, kurias aktyviai naudodavo pamokose. Mokykloje buvo atliktas tyrimas apie IKT naudojimą bei kompiuterinių priemonių rengimą:

Džiaugiamės parengtų priemonių augimu bei aktyvesniu IKT naudojimu. Mokytojai labai noriai dalyvavo IKT taikymo dalyko pamokose kvalifikacijos kėlimo kursuose. Grįžę iš seminarų metodinėse grupėse, mokytojų tarybos susirinkimuose pasidalindavo naujovėmis. Ir išorės audito vertintojai įvardino IKT naudojimo tikslumą kaip mokyklos stipriąją pusę. Siekiant integruoti mokomuosius dalykus tikslųjų ir gamtos mokslų metodinėje grupėje informacinių technologijų ir gamtos mokslų mokytojai sutarė, kad 11 klasių mokiniai mokymaisi Pateikčių rengimą PowerPoint programa savarankiškai parengs pristatymą išanksto pasirinkta biologijos, fizikos ar chemijos tema. Tai buvo labai naudingas darbas patiems mokiniams, nereikėjo atlikti abstrakčių, niekam nereikalingų darbų. Mokytojai parengtus pristatymus dar spėjo panaudoti abiturientams kurso kartojimui, ateityje patobulinti darbai bus naudojami ugdomajame procese.

Labai šauniai padirbėjo 6-osios srities – ugdymo proceso aprūpinimo – darbo grupė. Kiekvienas mokytojas dalykininkas aprašė savo kabinete turimas mokymo priemones, vadovėlius. Darbo grupė organizavo kabinetų apžiūras vadovaudamasi Mokyklų aprūpinimo standartais. Jau po pirmos tokios apžiūros darbo grupei buvo aišku, ko trūksta mokyklos kabinetuose. Buvo pateikti pasiūlymai, ko labiausiai reikia. Didžioji dauguma mokyklos lėšų buvo skirta labai svarbioms mokymo priemonėms įsigyti. Mokinių taryba susipažinusi su esama situacija, pasiūlė surengti keletą akcijų, pvz. „Padovanokime matematikos ir geografijos kabinetams matlankius“, „Pagaminkite muzikos kabinete penklinę“. Po tokių akcijų geografijos kabinete ant kiekvieno suolo atsirado matlankis ir visi mokiniai galėjo puikiai atlikti

tikrojo azimuto matavimo užduotis žemėlapiuose. Visai bendruomenei rūpėjo, kaip pagerinti mokyklos aprūpinimą būtinomis priemonėmis.

Buvo laikai, kai suaugusiųjų mokyklos mokiniai negalėjo dalyvauti dalykinėse olimpiadose dėl amžiaus, todėl apie laimėjimus buvo sudėtinga ir kalbėti. Šiomet galime pasidžiaugti informacinių technologijų miesto olimpiadoje laimėta II-ąja vieta, dalyvavimu biologijos olimpiadoje. Lietuvių kalbos mokytojų paskatinti mokiniai noriai rengėsi tarptautiniam virtualiam lietuvių kalbos konkursui „Gintaro kelias 2009-2010“. Visų dalyvavusių mokinių pasiekimai aukštesni nei 50 procentų. Labai aktyviai mokiniai dalyvavo fizikos mokytojos koordinuotame tarptautiniame projekte „Išjunk šviesą“, kurio metu atliko tyrimą apie energijos taupymą, aplankė energetikos muziejų, dalyvavo akcijoje „Valanda be elektros“, sužinojo įvairių energijos taupymo būdų. Mokiniai kartu su mokytojais labai aktyviai įsijungė į įvairias akcijas visuotinėje švietimo savaitėje 2009 „Maistas visiems“, Darom'10, Eko 2010.

Mokymosi visą gyvenimą kontekste Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų vidurinė mokykla tampa institucija, atsakinga už formalų, neformalų ir savaiminį suaugusiųjų švietimą, teikdama įvairias mokymosi galimybes, formas bei būdus, atsižvelgia į kiekvieno suaugusiojo poreikius ir galimybes.

Rengiamasis vidurinio ugdymo programų akreditacijai labai svarbus procesas mokykloje. Šiam procesui įgaunant pagreitį pamatai, kad vis daugiau ir daugiau bendruomenės narių prisideda prie bendro reikalo savo veikla, mintimis, idėjomis, naujovėmis. Tik kūrybiškų ir iniciatyvių darbuotojų dėka taškų skaičius vis didėja. Rengiamės pasimatuoti standartinę akreditacijos drabužį ir jį prisiderinti prie savęs, tik reikia įrodyti sau ir ateisiantiems vertintojams, kad šis drabužis tikrai dera prie aplinkos, ir viduje.

Birutė Perveneckienė. Siekis – būti suaugusiųjų gimnazija

Vyresniosios kartos žmonėms žodis *gimnazija* asocijuojasi su aukštos kokybės žinias, įgūdžius teikiančia mokykla. Nenuostabu, nes visą laiką nuo tada, kai antroje XIX amžiaus pusėje pradėjo steigtis pirmosios gimnazijos, ir vėliau, per visą nepriklausomos Lietuvos tarpukario laikotarpį, gimnazijos buvo elitinės mokyklos, nes jose mokytis galėjo tik stiprią mokymosi motyvaciją turintys mokiniai. Sovietiniu laikotarpiu visos mokyklos buvo suniveliuotos pagal vieningus, ideologizuotus ugdymo turinio ir ugdymo organizavimo standartus. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, atgaivinta tautinio švietimo idėja, atsirado galimybės įvairinti teikiamo švietimo pasiūlą, kuriama europietiška suaugusiųjų švietimo sistema.

Idėja akredituoti vidurinio ugdymo programą Vilniaus „Židinio“ suaugusiųjų vidurinėje mokykloje kilo mokyklos administracijai prieš dešimt metų. Mokyklos bendruomenė pritarė šiai idėjai, tačiau neišdrįsime apie tai garsiai kalbėti. Atsisakius gimnazijų išskirtinumo idėjos ir įtvirtinus naują principą – gimnazija privalo būti atvira ir prieinama visiems joje mokytis ir įgyti vidurinį išsilavinimą pageidaujantiems žmonėms – tvirtai apsisprendėme siekti gimnazijos statuso.

Rengdami 2007-2012 metų strateginį planą suformulavome mokyklos viziją, misiją, ilgalaikę strategiją, kurios esmė - tapti modernia, atvira kaitai suaugusiųjų mokymo institucija su gimnazijos klasėmis. Įvertinus mokyklos pasiekimus pagal akreditacijos kriterijus ir numačius būtinus atlikti darbus bei prognozes, su mokyklos bendruomenės siekiais buvo supažindinta steigėja – Vilniaus miesto savivaldybė, pateiktas prašymas įtraukti į akreditacijos planą. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8d. įsakymu Nr. V-57 mūsų mokykloje šių metų lapkričio mėnesį bus vykdoma vidurinio ugdymo programos akreditacija.

Akreditavimas - tai valstybinio lygmens vertinimas, kurio išdavoje tarsi uždedamas kokybės ženklas, patvirtinama, kad ugdymas mokykloje atitinka valstybės nustatytus standartus ir suteikiama teisė tapti gimnazija. Kaip vienus iš svarbiausių kriterijų, vertinant mokyklą, galima paminėti ugdymo turinio ir formų pasirinkimo galimybių sudarymą, pagalbą mokiniams, ugdymo proceso aprūpinimą, ugdymo

įstaigos vadovų ir mokytojų pasirengimą, mokinių pasiekimus, taip pat kiek mokykla sutelkia ir išnaudoja materialinius ir intelektualinius išteklius kokybei gerinti.

Pasiruošimas akreditacijai – sunkus dalykas. Mokykla penkerius šešerius metus ėjo gimnazijos link. Mokyklos bendruomenė išstudijavo ugdymo proceso akreditacijos kriterijus, žino, ko iš jos bus reikalaujama. Mokytojai, suburti į akreditavimo grupes kiekvienai vidurinio ugdymo programos akreditacijos sričiai, atliko vidinę akreditaciją – pasitikrinome, kaip atitinkame keliamus reikalavimus. Manome, kad turėtume surinkti reikiamą balų bei taškų skaičių.

Mūsų mokykloje mokiniams teikiama veiksminga pedagoginė, psichologinė ir informacinė pagalba. Mokykla kelia sau didelius tikslus, rūpinasi geru savo įvaizdžiu, stengiasi patenkinti kiekvieno kliento lūkesčius. Pas mus savo tobulėjimo kelią suranda ne tik iš nuoseklosios švietimo sistemos iškritę asmenys - mokosi kurtieji, silpnaregiai. Kiekvienas bendruomenės narys skatinamas laikytis „Etikos kodekso“, vyksta komandinis darbas. Pirmas prioritetas – ugdymo kokybė. Valstybinius egzaminus sėkmingai išlaikė 90,4 % mokinių nuo visų pasirinkusių juos laikyti. Iš šiemet 168 baigusių vidurinę mokyklą abiturientų 46,7 % toliau tęsia mokslus.

Didelis dėmesys kreipiamas ir į mokytojų kvalifikaciją. Aukštąjį išsilavinimą turi visi 11-12 klasėse dirbantys mokytojai, yra dėstomo dalyko specialistai. Mokykloje dirba 7 mokytojai metodininkai, 25 vyr. mokytojai, absoliuti dauguma turi andragogines bei IKT naudojimo kompetencijas, mokytojai apmokyti dirbti *Moodle* bei *SunRav* programomis. Mokyklos komanda dalyvauja projekte „Besimokančių mokyklų tinklai“. Dar viena prioritentinė mokyklos sritis - bendradarbiavimas, partneriškų ryšių palaikymas su socialiniais partneriais. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Vilkpėdės bendruomenės socialinių paslaugų centru, Žemynos gimnazija, J. Basanavičiaus gimnazija, Vilniaus kolegija, Švietimo mainų paramos fondu. Nuo 2000 metų mokykla įsijungė į tarptautinių projektų veiklą, malonu, kad didesnė jų dalis yra ilgalaikiai – dvejų trejų metų. Vasarą gavome patvirtinimą, kad laimėjome *NordPlus Adult* projekto konkursą.

Mokykloje įgyvendinamos įvairios socialinės, prevencinės programos, projektai, akcijos. Užkertant kelią nusikalstamumui, žalingiems įpročiams vykdomi konkursai, viktorinos, parodos, paskaitos, diskusijos, pokalbiai, susitikimai. Aktyvi, įvairius pomėgius atitinkanti, mokinių saviraišką, iniciatyvą ir polinkius plėtojanti, puoselėjanti kultūrinės, etnines tradicijas papildomo ugdymo veikla. Nors ir labai užimti mūsų mokiniai darbu ar šeimos problemomis, randa laiko dalyvauti šioje veikloje. Tai didelis nuopelnas entuziastingų būrelių vadovų – L. Lichtarovičienės, D. Mockevičiaus, E. Šimulyno. Veikia folkloro bei dramos studijos, muzikinis teatras, tradicinių ir netradicinių menų bei pramoginių šokių būriai, gyvosios istorijos ir debatų klubai. Mūsų Muzikinio teatro spektaklį turėjo progos pamatyti Žemynos gimnazistai, vasaros metu vyko šio teatro gastrolės AB „Lietuvos geležinkeliai“ vaikų vasaros stovykloje *Ignalina*.

Mokykloje aktyvi metodinių grupių veikla. Metodinio darbo kryptys atitinka mokyklos veiklos programos tikslus ir uždavinius. Mokytojai ir mokyklos vadovai nuosekliai tobulina kvalifikaciją, dalijasi gerąja patirtimi ne tik mokykloje, bet ir respublikoje. Mokyklos metodinėse grupėse analizuojama situacija ir apsisprendžiama dėl vadovėlių, metodinės literatūros ir kitų mokymo priemonių poreikio, vadovėlių fondas mokykloje yra pakankamas ir nuolat atnaujinamas.

Materialinė mokyklos bazė kiekvienais metais gerinama iš projektų, rėmėjų ir savivaldybės gautų lėšų. Mokytojų, mokinių bei jų tėvų lėšomis įkurta „Mažylio svetainė“.

Siekiamo mokyklą modernizuoti, kompiuterizuoti, aprūpinti mokytojų darbo vietas moderniomis techninėmis priemonėmis. Apsirūpinimo informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis būklė mokykloje yra patenkinama. Iš viso mokykloje yra 58 stacionarūs ir 4 nešiojamieji kompiuteriai, interaktyvi lenta, multimedia projektoriai, veikia 10 vietų kompiuterizuota skaitykla. Sukurtas informatyvus mokyklos internetinis puslapis, funkcionuoja mokyklos vidinis tinklas *FileZilla* portale.

Didžiausias bendruomenės džiaugsmas – iš ES Sanglaudos fondo lėšų prasidėjo ilgai lauktas patalpų remontas. Tai – ŠMM Akademinio mobilumo ir tęstinio mokymo skyriaus vedėjo pavaduotojo Ričardo Totoraičio rūpesčio rezultatas. Tikimės, kad iki lapkričio pabaigos jis

bus užbaigtas ir galėsime mokytis žymiai jaukesnėje ir gražesnėje aplinkoje.

